1.a Samfundsfag 2026

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin:	Maj/Juni 2026
Institution:	CELF HTX
Uddannelse:	HTX
Fag og niveau:	Samfundsfag C
Lærer(e):	Janus Tange Ravn Wald
Hold:	Samfundsfag C, HTX 25x4A

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Produktudvikling
Titel 2	Ungdomsliv
Titel 3	Demokrati og magt
Titel 4	Klima og økonomi

1. Produktudvikling (tværfagligt forløb med samfundsfag og teknologi)

Introduktion

Du introduceres til faget Produktudvikling.

Arbejde med tallene bag den nationale sundhedsprofil: Danskernes Sundhed.

Faglige mål:

- At *"identificere og undersøge et problem i en samfundsmæssig sammenhæng ved brug af relevante metoder, herunder indsamling, kritisk vurdering og anvendelse af kvantitative og kvalitative data".*
- Samfundsfaglig viden og metoder klæder dig på til at 'løse' et relevant samfundsmæssigt problem i samspil med faget teknologi.

Materiale

- Viden om undersøgelsesmetoder (kvantitativ og kvalitativ metode)
- Hvor meget ved du om danskernes sundhed? (quiz)
- Danskernes Sundhed (2023 rapport)
- Danskernes Sundhed (2023 hovedkonklusioner)
- Kend din database ~~(spørgsmål til databasen)~~

2. Ungdomsliv

Formål

Omdrejningspunktet for forløbet er at blive klogere på, hvorfor flere og flere unge mistrives, når de lever i en tid med stor frihed og et hav af muligheder. Forløbet afrundes derfor med en mistrivselskonference, hvor eleverne repræsenterer teoriernes bud på den stigende mistrivsel og i fællesskab opstilles en model over de forklaringer, som forløbet har kredset om.

Eleverne kommer i den forbindelse blandt andet til at møde Erving Goffmann, Anthony Giddens, Hartmut Rosa, Byung-Chul Han og Andreas Reckwitz, der alle giver deres teoretiske bud på, hvad der kendetegner ungdomslivet i det senmoderne samfund.

Undervejs vil elevernes egen livsverden komme til at spille en meget central rolle. Allerede i første lektion skal de medbringe en ting hjemmefra, som siger noget om, hvem de er. Senere skal de jagte resonansfølelsen udenfor samt fremvise egne billeder, som eksempler på situationer, hvor de er frontstage, backstage og middle region.

Derudover indlægges der løbende reflektionsøvelser, som er individuelle og større gruppediskussioner, hvor de blandt andet skal diskutere, om vi skal afskaffe karakterer i gymnasiet.

Faglige mål

- Anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå
- Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer
- Formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler
- Formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af faglige begreber
- Argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog

Kernestof

- Identitetsdannelse og socialisering

- Kvalitativ og kvantitativ metode
- Identitetsdannelse og socialisering

Formål

- lære hinanden lidt bedre at kende i klassen, og reflektere over egen identitetsdannelsesproces
- Træning i læsning af indholdet af nogle enkle tabeller og diagrammer, som fortæller noget om de unges trivsel i dag (eller manglen på samme)

3. Demokrati og magt

Formål: Formålet med dette undervisningsforløb er at øge elevernes indsigt i en række forhold som knytter sig til fagområdet politik. I løbet af forløbet
vil eleverne arbejde med forskellige politiske styreformer (demokrati, autokrati, teokrati), hvordan det demokratiske politiske system fungerer herunder
hvordan den politiske beslutningsproces er. Spørgsmål om hvad magt er og hvem der besidder magt vil ligeledes blive berørt, og eleverne vil arbejde
med hvordan de som medborgere kan øve indflydelse på samfundet, men også hvordan samfundet blandt andet gennem medierne øver indflydelse på
dem. Forløbet vil endeligt rumme mulighederne for eleverne at arbejde med hvorvidt demokratiet i Danmark er udfordret og i så fald hvordan. I den
forbindelse vil eleverne særligt arbejde med at styrke deres argumentation i forhold til hvad der kan tale for og imod at demokratiet er udfordret.

De faglige mål, der er i spil:

- Anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer
  og diskutere løsninger herpå.
- Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige
  problemer.
- Undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold.
- Demonstrere viden om fagets identitet og

metoder, formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge.

- Formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af faglige begreber.
- Argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.

Kernestof:

- Politiske partier i Danmark og politiske ideologier.
- Politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng.
- Politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene.

4. Klima og økonomi

Formål I dette forløb kommer eleverne til at arbejde på med det økonomiske fagområde og hvordan økonomi og klimakrisen er tæt forbundne. I løbet af forløbet vil eleverne blive klogere på, hvad der kendetegner deres egen privatøkonomi og privatøkonomiske adfærd Formål I dette forløb kommer eleverne til at arbejde på med det økonomiske fagområde og hvordan økonomi og klimakrisen er tæt forbundne. I løbet af forløbet vil eleverne blive klogere på, hvad der kendetegner deres egen privatøkonomi og privatøkonomiske adfærd - og de vil lære om hvad økonomi helt grundlæggende handler om herunder forskellene på mikro- og makroøkonomi. Undervejs i forløbet bliver eleverne introduceret til en lang række centrale økonomiske begreber og modeller så som det markedsmekanismen, økonomiske kredsløb, økonomiske mål, økonomiske konjunkturer og økonomisk politik. Viden om det økonomiske suppleres med fokus på de udfordringer klimaet står over for - og hvordan vores samfundsøkonomiske produktion og forbrug på den ene side har bidraget til et meget rigt samfund - men samtidigt har bidraget til den klimakrise, som vi befinder os. I forbindelse med forløbets afslutning skal eleverne både præsenterer forslag til løsninger på klimakrisen samt til ”eksamen”. Dette giver mulighed for at de dels sætter deres viden i spil, både den teoretiske og empiriske, men som også bidrager til at give eleverne en tro på, at de kan handle og skabe forandringer i samfundet - bl.a. bidrage til løsninger på klimakrisen.

Faglige mål:

- Anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå.
- Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet og til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer.
- Undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold. Behandle problemstillinger og demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
- Formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge.
- Formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler.
- Formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af faglige begreber.
- Argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.

Kernestof:

- Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter
- Rettigheder og pligter i et demokratisk samfund (i forhold til økonomi og klima)
- Kvantitativ og kvalitativ metode mikro- og makroøkonomi.
- Introduktion til centrale økonomiske begreber og modeller så som det markedsmekanismen, økonomiske kredsløb, økonomiske mål, økonomiske konjunkturer og økonomisk politik.
- Viden om det økonomiske suppleres med fokus på de udfordringer klimaet står over for - og hvordan vores samfundsøkonomiske produktion og forbrug på den ene side har bidraget til et meget rigt samfund - men samtidigt har bidraget til den klimakrise, som vi befinder os.

De faglige mål:

- Anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå.
- Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet og til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer. Undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold.

- Behandle problemstillinger og demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
- Formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge. Formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler. Formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af faglige begreber. Argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.

Kernestof:

- Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter Rettigheder og pligter i et demokratisk samfund (i forhold til økonomi og klima)
- Kvantitativ og kvalitativ metode Undervisningsmaterialer